

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Directorivm Inqvisitorvm F. Nicolai Eymerici Ordinis
Prædicatorum**

Nicolaus <Eymericus>

Venetiis, 1607

Modus co[n]tinua[n]di p[ro]cessum per accusatione[m].

urn:nbn:de:hbz:466:1-13589

¶ al. ita; vel propter clamorē famae laborantis. Ea propter per famā pū postquam visum est de quolibet illorum quōbile referen modo incipitur, videatur quomodo mediatur, & tūm, vel clāmosā in finia continuatur.

tēm.

Modus continuandi processum per accusationem.

PRIMVS processus, ille scilicet, qui fit ad instantiam partis accusantis, siue accusatoris, cōtinuitur sic: Nam postquam accusatio est facta contra aliquem de heresi coram Inquisitore, & in scriptis est redacta, & in processu pro fundamento inserta, secundum modum, de quo dictū est prīus, Inquisitor mandabit accusatori, quod nomina testium producat, quibus producūtis citabuntur, & examinabuntur diligenter medio iumento: Et si reperiatur quod nihil faciant ad factū, Inquisitor consulat accusatori, quod de sup. commenratio 14. huius partis, sup reperiatur, quod testes non plene probant, i. de primo licet eorum dicta indicia magna faciant, conmodo processulet Inquisitor accusatori, q̄ amoueat verbū accusationis, & apponat, denuntiationis; ut sic Inquisitor procedat ex officio, & non ad partis instantiam propter accusatoris graue periculum: & sic procedet per modum p̄dētū secundū.

Vbi autem reperiatur, quod testes plene probat, & accusator omnino vult stare in accusacione, & non vult denuntiare, sed accusare: tunc Inquisitor testes productos iudicitaliter coram notario, & duabus personis religiosis, vel alias honestis, iuxta c. Ut officinū, de hæret. lib. 6. diligenter examinet, iurato primitus ad quatuor Dei Euāgelia de dicenda veritate, & cōtinuabit sic.

Post qua cōsiderans ipse Inquisitor, q̄ pradicta hereticalia, de quibus talis est accusatus, sunt talia, & tā gratia quod non per testē, nec debet ea connuentibus oculis pertinere, & oportet eū reddere iustitiā accusanti, descēdit ad testes productos examinando per modum, qui sequitur.

Eorma examinationis testium.

TALIS de tali loco testis productus, citatus, iuratus, & interrogatus si cognoscit talem, expri mendo nō en accusati, dixit quod sic.

Item interrogatus de causa cognitionis: dixit quod pro eo quod vidit, & locutus est cū eo plures, & etiam quia sic, vel sic, Expressimat alias causas, riposte si est de genere suo vel fuerint socij, & sic de alijs causis cognitionis.

Item interrogatus de tempore cognitionis: dixit, quod sunt decem anni, vel tot.

Item interrogatus de fama illius talis, & p̄fertim quo ad ea, quā sunt fidei: dixit quod quo ad moralia est homo bonę famę, vel male famę, vt testificabitur. Quantum autē ad ea, quā sunt fidei: dixit, quod est fama in tali loco, quod dixit vel fecit talia contra fidem catholicam; vel quod est talis se & tā, & eam tenet, & defendit: Vel quia est bona fama quo ad ea quā sunt fidei.

A Interrogatus quid est fama: dixit, quod est id, quod communiter dicitur.

Item interrogatus si vidit, vel audiuit talē dicētē, vel facientem aliquid contra fidē: dixit quod sic: Italia, &c.

Item interrogatus ubi vidit fieri supradicta, vel dīci: dixit quod in tali loco.

Item interrogatus in quorum praesentia sunt dicta, vel facta supradicta; dixit quod in praesentia talium, & talium.

Item interrogatus quoties vidit dici, vel fieri supradicta, dixit quod totiens.

Item interrogatus de modo, quo talis fecit, vel dixit supradicta; dixit quod modus fuit talis: nā & cetera.

B Item interrogatus si attentis omnibus antedictis quā dixit, vel fecit ipse talis, si videtur ipsi testi, quod dictus talis prædicta dixerit, seu fecerit trutafacie b; seu dixerit & recitatice: seu animo locū d'indeliberato: dixit quod credit, quod fecerit, vel dixerit supradicta iocose, & trutafacie: seu recitatiue, & non animo sic credēdi, seu assertive: Vel quod dixit animo delibera, seu assertive.

Item interrogatus de causa credentie: dixit quod credit pro eo quod ille talia dicebat ridendo, vel sic, vel sic, vel pro eo quia cum supertalibus reprehenderetur, adhuc perseverebat, & iterabat, &c.

C Item hoc est multum diligenter inquirendum, quia nonnulli quandoque dicunt aliquia contra fidē recitādo aliorum verba, & trufando, & burlando, vel disputando, & conferendo, vel interdum afferendo, & affirmando, &c.

Item interrogatus, si hoc deponit odio, vel rancore: seu dimittit aliquid amore, vel fauore: dixit quod &c. Et sequitur; iniurium est sibi tenere secretum. Et paulo infra. Acta sunt hac in tali loco, die tali, mēsi talis, anno tali, in praesentia talium testiū vocatoriū, et rogatoriū, et mei talis notarii.

D Consimiliter examinentur alij testes omnes. Quibus examinatis, si Inquisitor videbit factū esse probatum plene, vel esse maxima indicia, & suspicione vehementes contra accusatum; & timetur de fuga accusati, ut pote: si accusatus sentiat, quod contra eum de heresi inquiritur, faciat eum capi. Si autem non timeat de fuga accusati faciat eum citari, & accusato coram Inquisitore personaliter constituto collectis his, de quib. est accusatus, & his, de quib. est per testes coniunctus vel habitus suspectus, formet interrogatoria super illis, & interroget eum, ac inquirat cū eodem, habito secum notario, & duabus personis religiosis, seu honestis, vt dictū est supra; & hoc per modum, qui sequitur, prædicto prius corporali iuramento ad quatuor Dei Euāgelia de dicenda veritate.

COMMENT. XIII. 17

E Vm inter ceteras probationes, ea quā per testes fit, magnū habeat pōdus in hoc tribunali, p̄fertim si a fide dignis personis proficiat: ideo pars hēc, quā ad testes attinet, diligenter et